

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
директор коледжу _____ **М.П.Покропивний**

**ПРОГРАМНІ ВИМОГИ
ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

**для вступників на основі базової та повної загальної середньої освіти
(денна та заочна форма навчання)
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 Культура і мистецтво
спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
спеціалізація: Живопис**

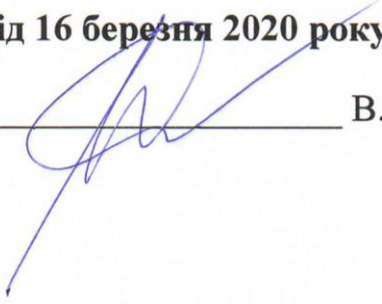
Житомир 2020

Розробники: викладачі циклової комісії Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація та дизайн – Радецький В.О., Радецька І.Ю.

Програма творчого конкурсу для вступників спеціалізації Живопис розглянута на засіданні комісії

Протокол № 8 від 16 березня 2020 року

Голова комісії _____ В.О. Радецький

Пояснювальна записка

Прийом абітурієнтів до Житомирського фахового коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка на спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація здійснюється на конкурсній основі.

Творчий конкурс – це форма вступного випробування, метою якого є виявлення рівня базових знань та вмінь абітурієнтів, які необхідні для опанування ними програми підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем фахового молодшого бакалавра зі спеціалізації Живопис.

На дану спеціальність приймаються особи, які мають свідоцтво про здобуття базової середньої освіти та атестат про повну загальну середню освіту, також відповідні уміння і навички для реалізації художніх здібностей.

Мета вступного випробування:

Вступні випробування з живопису та рисунку передбачають визначення наявності творчого потенціалу абітурієнта, ступеню його підготовки, виявлення здібностей щодо роботи з кольором та тоном за умов реалістичного відображення певного середовища та складових натюрморту, знання закономірностей колориту та тону, прийомів зображення різних матеріалів, фактур, площин, поверхонь, простору, вміння будувати задані форми за допомогою пропорційних співвідношень, володіння художніми техніками.

Етапи творчого конкурсу

Творчий конкурс складається з двох етапів (рисунок і живопис), який оцінюється у 200 балів. Творчий конкурс вважається пройденим за умови, якщо абітурієнт набрав не менше як 101 бал.

Мета вступного випробування:

Вступні випробування з рисунку та живопису проводяться для визначення наявності творчого потенціалу абітурієнта, ступеня його підготовки, відчуття композиції, володіння технічними засобами вираження для передачі своїх ідей та задумів.

Основні завдання проведення вступного випробування:

1. Перевірка навичок виконання рисунку олівцем, передача в рисунку об'єму та фактури складових натюрморту.
2. Перевірка знань з основ композиції та вміння застосувати їх на практиці.
3. Оцінювання здатності та умінь до творчого та практичного використання набутих знань.
4. Аналіз ступеня усвідомлення та осмислення умов того чи іншого фахового творчого завдання і використаних професійних засобів для його вирішення.

Для складання вступного випробування абітурієнти повинні знати:

- правила лінійної та повітряної перспективи;
- основні пропорційні співвідношення побудови предметів;
- градації світлотіні;
- основні закони та засоби створення композиції;
- особливості побудови композиції.

Для складання вступного випробування абітурієнти повинні вміти:

- грамотно komponувати зображення;
- виявляти конструктивно-пластичні особливості об'ємної форми;
- аналізувати та узагальнювати форму з метою досягнення художньої виразності;
- володіти графічними засобами відтворення натурної форми на площині;
- використовувати основні закони та засоби композиції при створенні зображень;
- володіти основними графічними техніками.

Перший етап творчого конкурсу – рисунок (натюрморт з натури)

Творчий конкурс з рисунку складають абітурієнти, які мають базову та повну загальну середню освіту. Творчий конкурс з рисунку передбачає виявлення художніх здібностей абітурієнта, його здатності сприймати та передавати на площині об'ємну форму, передачу пропорцій, лінійно-конструктивну побудову, передачу світла та тіні.

Завдання з рисунку - виконати натюрморт з натури. Для проведення вступного випробування пропонується виконання рисунку натюрморту з простих побутових предметів (глечики, макітри, вази, пляшки, казанки, тарілки тощо) на фоні драперій.

Термін виконання - 4 астрономічні години (5 академічних годин)

Вимоги до роботи з рисунку такі:

- компонування зображення на площині паперу;
- вибір розміру зображення;
- передача пропорційних співвідношень предметів;
- урахування повітряної та лінійної перспективи;
- передача об'єму предметів градаціями світлотіні;
- передача матеріальності та фактури предметів засобами рисунку;
- передача просторових планів;
- володіння графічними техніками виконання рисунка;
- виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунка.

Матеріали та інструменти:

Аркуш паперу формату А-3, графічні олівці, гумка, канцелярський ніж, кнопки.

Оцінка за рисунок може бути знижена у таких випадках:

- порушення компоновки зображення на площині аркуша;
- не виправдано малий або великий розмір зображення в заданому форматі;
- не правильне розміщення предметів;
- порушення лінійної та повітряної перспективи;
- одноманітна тональна побудова форми, не правильне тональне співвідношення, відсутність відчуття об'єму;
- низький рівень володіння графічними техніками виконання рисунка.

Другий етап творчого конкурсу – живопис

Творчий конкурс з живопису передбачає виявлення здібностей вступників до роботи з кольором за умов реалістичного відображення певного середовища та об'єктів, що його наповнюють живописними засобами, знання закономірностей колориту та прийомів зображення різних кольорових матеріалів, фактур, площин, поверхонь, об'єму предметів та простору, вміння будувати задані форми предметів та їх пропорційні відношення, володіння художніми техніками, способами виконання малюнку та живопису.

Завдання вступного випробування з живопису:

«Простий натюрморт з трьох предметів різних за матеріалом на фоні драперій»

Термін виконання - 4 астрономічні години (5 академічних годин)

Вимоги до роботи з живопису такі:

Вимоги до роботи з живопису такі:

- композиційне розміщення зображення на заданому форматі паперу

- правильність побудови предметів натюрморту в просторі та їх пропорційних співвідношень;
- створення гармонійного кольорового рішення завдання; - грамотне тонально-просторове виявлення форми предметів;
- володіння прийомами та техніками живопису;
- застосування лінійної та повітряної перспективи;
- детальна проробка елементів натюрморту;
- цілісність зображення постановки.

Матеріали та інструменти:

1. Аркуш паперу формат А-3;
2. Графічні олівці, акварель, гуаш, пензлі.
3. Гумка.
4. Кнопки.

Оцінка за живопис може бути знижена у наступних випадках:

- 1.Порушення у розміщенні зображення на площині аркуша паперу (помилки у загальній компоновці зображення)
2. Невиправдано малий або занадто великий розмір зображення в заданому форматі
3. Порушення пропорцій складових натюрморту, що зображується
4. Порушення лінійної та повітряної перспективи форм та елементів натюрморту
5. Незбалансованість кольорового рішення завдання та передачі матеріальності предметів
6. Млява або надто активно-одноманітна тональна побудова конструктивного та світлотіньового співвідношення форм предметів
- 7.Відсутність володіння професійними навичками реалістичного живопису
8. Низький рівень володіння живописними техніками
- 9.Тонально-стилістична роздрібненість форм предметів, відсутність гармонійної цілісної та виразності натюрморту

Вимоги до оцінювання знань абітурієнтів

Рівні навчальних досягнень	Бали абітурієнтів: повна загальна середня освіта	Бали абітурієнтів: базова загальна середня освіта	Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів
I Низький	100	100	Композиція роботи не збалансована. Предмети в зображеному натюрморті за розміром та взаємним розташуванням не знайдені. Суттєво відрізняються від натури. Конструктивна будова предметів виконана з грубими похибками, пропорції форми та деталі не передані. Тональні відносини між предметами заплутані. Опрацювання форми тоном та фактурою недостатнє. Композиція роботи не збалансована. Предмети в зображеному натюрморті за розміром та взаємним розташуванням не знайдені. Суттєво відрізняються від натури. Конструктивна будова предметів виконана з грубими похибками, є порушення пропорцій складових натюрморту. Не виявлені тональні співвідношення, відсутня кольорова гармонія, не знайдений об'єм предметів, відсутня цілісність та виразність натюрморту. Проявлено низький рівень володіння художніми матеріалами.
II Середній	101*-111	101-111	Композиція роботи не повністю збалансована. Предмети в зображеному натюрморті за розміром та взаємним розташуванням знайдені не точно. Конструктивна будова предметів виконана з похибками, пропорції форми та деталі передані приблизно. Слабке компонування у рисунку, помилкові пропорційні співвідношення, слабкий аналіз побудови, суттєві помилки у

			світлотіньовому рішенні, незавершеність роботи. Низький рівень графічної грамоти. Натюрморт має не зовсім збалансовану композицію. Розмір зображення обрано невірно. Порушені пропорції предметів, відсутня їх побудова. Порушені кольорові та тональні співвідношення. Об'єм предметів вирішено не повністю. Не передано просторове середовище у натюрморті. Відсутня гармонія та шелесніть кольорового рішення.
II Середній	112 - 123	112 - 123	У роботі допущені помилки у вирішенні композиції та побудови рисунка. Абітурієнт допускає помилки при узгодженні одного предмета з іншими та розміщенню їх на предметній площині відносно точки зору та лінії горизонту. Пропорційні співвідношення витримані з невеликими похибками. Зображення загалом переконливо побудовано за тональними відносинами, але наявні окремі неточності у передачі світлотіні та тональних відносин між предметами. Опрацювання форми тоном та фактурою недостатньо повне. Проявлено наявність досвіду володіння художніми матеріалами. Композиція натюрморту не повністю збалансована. Є порушення пропорційних співвідношень предметів та лінійної перспективи. Побудова форми предметів виконана з помилками. Присутні порушення у кольорових і тональних співвідношеннях між предметами. Не вирішено просторове середовище. Не достатньо передано контраст тепло-холодності і об'єм предметів. Відсутня цілісність живописного рішення натюрморту.

II Середній	124 -133	124** -133	Композиція роботи не повністю збалансована. Предмети в зображеному натюрморті за розміром та взаємним розташуванням знайдені не точно. Конструктивна будова предметів виконана з похибками, пропорції форми та деталі передані приблизно. Зображення загалом переконливо побудовано за тональними відносинами, але наявні окремі неточності у передачі світлотіні та тональних відносин між предметами. Опрацювання форми тоном та фактурою недостатньо повне. Проявлено досвід володіння художніми матеріалами. Робота незбалансована за композицією, існують помилки у пропорціях та розташуванні предметів на площині. Зображення погано вписано у формат аркуша, справляє враження частково дрібного або перебільшеного. За тональними та колористичними відношеннями зображення побудовано негармонійно, конструктивна будова предметів змодельована з помилками. Недостатньо виявлений об'єм предметів, матеріальність і навколишнє середовище. Проявлено недостатній рівень володіння художніми матеріалами.
III Достатній	134-144	134-144	Робота має збалансовану композицію, всі предмети в натюрморті в цілому утримують пропорційні співвідношення, та взаємне ілюзорне просторове розташування, хоча вони й не є абсолютно досконалими. Зображення вписано у формат аркуша і не справляє враження дрібного або занадто перебільшеного. У роботі відтворено значну кількість графічних можливостей. Композиція натюрморту збалансована. основні пропорційні

			співвідношення передані, але недостатньо проліплено кольором форма та об'єм предметів. Є порушення у передачі кольорових та тональних відносин. Не достатньо передано контраст теплих та холодних кольорів предметів та навколишнього середовища. Відсутня цілісність живописного рішення натюрморту.
III Достатній	145-155	145-155	Рисунку властивий добрий рівень практичних навичок та композиційного рішення. Присутній конструктивний і перспективний аналіз форми. Загальна естетична привабливість рисунка відповідає достатньому рівню при невеликій кількості помилок в передачі пропорційних відношень, перспективних скорочень, тональних відношень предметів, невпевнена техніка виконання. Опрацьована конструктивна будова предметів, проведений аналіз їх форми, хоча ліплення предметів тоном потребує уточнень. Зображення загалом переконливо побудовано за тональними відносинами, але наявні окремі неточності у передачі світлотіні та тональних відносин між предметами. Опрацювання форми тоном та фактурою недостатньо повне й переконливе. Проявлено достатній рівень володіння художніми матеріалами. Композиція натюрморту збалансована. Розмір зображення та пропорційні співвідношення предметів знайдено вірно. Форма предметів вирішена без помилок, але присутні порушення у рішенні просторових планів натюрморту. Кольорові тонові співвідношення передані не повністю. Не достатньо детально пророблено предмети, але в загальному рішенні натюрморту присутня кольорова гармонія.
III Достатній	156-166	156-166	Робота має збалансовану композицію, всі предмети в натюрморті в цілому утримують

			пропорційні співвідношення, та взаємне ілюзорне просторове розташування, хоча вони й не є абсолютно досконалими. Зображення вписано у формат аркуша і не справляє враження дрібного або занадто перебільшеного. Опрацьована конструктивна будова предметів, проведений аналіз їх форми, хоча ліплення предметів тоном потребує уточнень. Зображення загалом переконливо побудовано за тональними відносинами, але наявні окремі неточності у передачі світлотіні та тональних відносин між предметами. Опрацювання форми тоном та фактурою недостатньо повне й переконливе. Проявлено достатній рівень володіння художніми матеріалами. Робота має достатньо збалансовану композицію, більшість складових натюрморту знайдені за розміром та взаємним розташуванням у художній площині, але є деякі погрішності. Зображення вписано у формат аркуша, але справляє враження частково дрібного або перебільшеного. За тональними та колористичними відносинами зображення побудовано гармонійно, але є недоліки, погрішності. У роботі виявлено кольорову гармонію, знайдений колорит але робота не достатньо виразна, цільна. Проявлено достатній рівень володіння художніми матеріалами.
IV Високий	167-177	167-177	Робота має збалансовану композицію, всі предмети у натюрморті відповідно до свого значення знайдені за розміром та взаємним розташуванням. Виявлено форму, об'єм та матеріальність предметів за допомогою світлотіні. Дотримана правильна послідовність просторових планів за ступенем

			контрастності, тональної насиченості та деталізації. Добре володіння графічними засобами художньої виразності. Натюрморт має збалансовану композицію, розмір зображення у заданому форматі обрано вірно. Натюрморт побудовано згідно законів перспективи. Пропорції, форма та об'єм предметів передано повністю, але не виконана проробка деталей. Присутня кольорова гармонія, але є незначні порушення передачі освітлення і цілісності натюрморту.
IV Високий	178-189	178-189	Зображення оптимально вписано у формат аркуша і не справляє враження дрібного або занадто перебільшеного. Переконаливо змодельована конструктивна будова предметів, проведений аналіз їх форми, виразно передані пропорції та характерні деталі. Дотримано пропорційні співвідношення при конструктивній побудові форми. Натюрморт має гармонійну збалансовану композицію. розмір зображення відносно формату обрано вірно. Побудова предметів натюрморту виконана з урахуванням перспективи, вірно передані пропорційні співвідношення предметів. Передані об'єм та форма предметів. Вирішені просторове середовище і плановість у натюрморті. У роботі знайдені колорит та кольорова гармонія. робота виглядає цільною та урівноваженою.
IV Високий	189-200	189-200	Робота має збалансовану композицію, всі предмети у натюрморті відповідно до свого значення знайдені за розміром та взаємним розташуванням. Зображення оптимально вписано у формат аркуша і не справляє враження дрібного або занадто перебільшеного. Переконаливо змодельована конструктивна будова предметів, проведений

			аналіз їх форми, виразно передані пропорції та характерні деталі. Дотримано пропорційні співвідношення при конструктивній побудові форми. Зображення грамотно побудовано за тональними відносинами від найтемнішого до найбільш світлого компонента в рисунку. Виявлено форму, об'єм та матеріальність предметів за допомогою тональних співвідношень. Дотримана правильна послідовність просторових планів за ступенем контрастності, тональної насиченості та деталізації. Проявлено високий рівень володіння художніми матеріалами. Робота має збалансовану композицію, всі предмети у натюрморті відповідно до свого значення знайдені за розміром та взаємним розташуванням. Зображення оптимально вписано у формат аркуша і не справляє враження дрібного або занадто перебільшеного. Переконаливо виявлено об'єм і форма предметів кольоровими тональними відносинами від найтемнішого до найбільш світлого до передачі нюансів теплої і холодної гами сприйняття кольорів. Дотримана правильна послідовність просторових планів за ступенем контрастності, тональної насиченості та деталізації. Проявлено високий рівень володіння художніми матеріалами. У роботі знайдений колорит, кольорова гармонія. Робота виглядає цільною та виразною.
--	--	--	---

*** Мінімальний прохідний бал 101** для вступників на основі повної загальної середньої освіти (11 кл.);

**** Мінімальний прохідний бал 124** для вступників на основі базової загальної середньої освіти (9 кл.).

Рекомендована література

1. Анисимов Н.Н. Основы рисования: учеб. пособ. для вузов / Анисимов Н.Н. – Москва, 1994.
2. Антонович Є.А. Малюнок і живопис: метод. рек. / Є.А. Антонович, В.А. Шпільчак. – Київ, 1990.
3. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты: рисунок, живопись, композиция / Г.В. Беда. – Москва, 1981.
4. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва/ С.Л. Бучинський. – Київ, 1981.
5. Живопись. Полный курс живописи и рисунка. – СПб, 1992.
6. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти / М.А. Кириченко. – Київ, 1982.
7. Норлинг Эрнест. Объемный рисунок и перспектива / Эрнест Норлинг; [пер. М. Авдониной]. – Москва: Эксмо, 2004. – 160 с.: ил. Ли Н.Г.
8. Основы учебного академического рисунка. – Москва, 2005.
9. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник / А.М. Пасічний. – Тернопіль: Навчальна книга; Богдан, 2003. – 214 с.
10. Рубля Т.Є. Образотворче мистецтво/ Т.Є. Рубля, С.І. Федун. – Київ: Перун, 2006.
11. Секачёва А.В. Рисунок и живопись/ А.В. Секачёва. – Москва, 1983.
12. Сенин В. Школа рисунка карандашом/ В. Сенин, О. Коваль. – Харьков; Белгород: Книжный клуб семейного досуга, 2007. – 90 с.: ил.
13. Харрисон Хазэл. Энциклопедия техник рисунка / Хазэл Харрисон. – Мінськ: АСТ. – 2005. – 160 с.: ил.
14. Югансон Б.В. О живописи. - М: Искусство, 1960
15. Иоханнес Иттен. Искусство цвета. - М., 2001.
16. Беда Г.В. Живопись: Учебник для студентов пед. ин-тов по спец. 2109 «Черчение, изобразительное искусство и труд». - М.: 1986. - 192 с.
17. Вибер Ж. Живопись и ее средства. - М.: Академия художеств СССР, 1961. -231 с.
18. Максимов К.М. Живопись головы. Школа изобразительного искусства. Вып.ІІІ. - М.: Издательство Академии художеств СССР, 1961.
19. Виннер А.В. Материалы живописи, масло, акварель, гуашь, темпера, клеевые краски. - М.: Искусство, 1976. - 137 с.